

NOVINE

Glasilo Slovenske krajine

Novine prihajajo vsako nedeljo. Cena: doma na sklopni naslov 25 D., na posameznoga 30 D., v Ameriko štiri dolare. Amerikanci dobijo za to ceno brezplačno i Marijin List pa Kalendar Srca Jezušovoga, domači naročniki pa kalendar za polovično ceno. Naročajo i plačajo se na upravnisti v Črenšovcih, Prekmurje. Uredništvo je v M. Soboti.

Izdajateo: Klekl Jožef, vp. pleb. nar. poslanec.

Oglase sprejema uredništvo, upravništvo i tiskarna. Cena oglasov: cm² 75 par; 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 25% i cela stran 30% popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipet reči 5 Din, više od vsake reči pol D. Med tekstom cm² 1:50 D., v »Poslanom« 2:50 D. Takso za oglase plača uprava i da za vse og-lase od 5% do 50% popusta.

Rokopisi se ne vračajo.

Prva škrinjica je naša.

1

To je škrinjica Ljudske stranke, štera dela na krščanskem programu i se bojüje za pravice vsej stanov.

ŠTO JE KRIV?

Kak naš centralizem gospodari se vidi iz sledeči podatkov:

Belje. To je veliko imanje, s šterim država gospodari. Našim slavonsčarom je tüdi dobro poznano to veleimanje. Znano je da sta država i vojak najslabejšiva gospodara. Nego tak se nikdi to ne pokaže kak v našoj centralističnoj državi. Vladi je eden davao za imanje 50 milijon dinarov arende. Država bi te težke milijone lahko samo v žep djala. Nego to ne. Mogoče pa je država kaj več čistoga dohodka privertivala pri tom imanju? Ne, ešče 14 milijon je morala kočj dati, 14 milijon iz naši davkov, iz naši žmetno prislüženi krajcarov. Namesto, da bi država 50 milijonov dobila je ešče 14 milijonov zgübila, vsega vküper je kvarna do 64 milijone. Pa te milijone so ne dobili naši šlavončarje, ki so teško delali na tom imanju, nego je požro vso šumo centralizem. Vladnim strankam, radičevcom, i prle so tüdi demokratje bili skoro 8 let na vladi, tem je trbelo mesta z masnimi plačami, zato so ne dali z arende, nego so celo imanje dali v roke svojim ljudem.

Lokomotive. Zagrebečke „Novosti“ pišejo, da je ministrski svet skleno pogodbo za lokomotive (železnične peči). Proti toj pogodbi je eden uradnik za 140 milijonov dragšo pogodbo skleno, pa se njemi nikaj ne pripetilo.

Pančevski most. Država je sklenola z fabrikami Honet i Simas pogodbo, da naj napravi pri Pančevi prek Dunave most. Pogodba se je v začetki glasila na 384 milijon dinarov. Pa glejte čüdo! Začeli so jo zdigavati i zdigavati, tak da je pogodba narasla dozdej na 720 milijon dinarov. Pravijo da naraste celo na 1 milijardo, to je na jezero milijonov. Zanimivo je pa pri tom

to, da da delati nemška država prek Labe tüdi most, šteri de za volo močvare skoro ešče ednok dugši kak pončevski koštao de pa samo 100 milijonov.

Premog za železnice. Ravno te dneve je Državni svet zaključo preiskavo, štera je tekla že cele mesece. Obtoženi so bili najvišešnji železnični uradniki Zagrebečke železnične direkcije, da so slabo gospodarili z premogom za železnice i s tem napravili državi kvara 22 milijonov 411 jezer 598 Dinarov. Küpivali so premog, v šterom je bilo do 30 procentov zemle. Pri vsaki 100 vagonaj plačanoga premoga je bilo 30 vagonov zemle. Premog so navozili vküper v velke küpe za 6 mesecov naprej. V velki küpaj se je zvužgao i spremeno v praj. Strojvodjom so davali za nekše šparanje premoga na mesec po 5 do 7 jezer dinarov. V Novski je prejšlo 30 jezer metercentov premoga v vrednosti 400 jezer dinarov.

Pred kratkim pa je železnični minister proso novi 100 milijonov za železnične potrebčine.

Siromak človik delaj i plačüj. Plačüj, pa ne za istinske potrebčine države, nego zato, ar je centralizem dao vso moč v roke nešternim pokvarjenim i brezvestnim ljudem, ki na debelo kradnejo državi peneze, štere mi plačüjemo.

Što pa je krivec, da mam centralizem, ki tak grdo gospodari z našimi penezi? Krivi so demokratje, ki so glasali za njega, krivi so slovenski radičovci, ali Puclovi pristaše, ali brez nji ne bi meli v Belgradi večine kda se je šlo za to ar bo država centralistično vrejena, ali pa ostane penez doma, da bomo sami gospodarili z njim po potrebčini i svojoj düšnoj vesti. Kriv je Radič, ki je ne šteo iti te branit pravice ljudstva, kda bi mogeo kaj obraniti i ki se je spremeno iz zagriženoga republikanca v največšega centralista. Vsi tej so pomagali radikalom.

Zato pa bomo 23. t. m. mi računali s tov gospodov. Obracun pa bo te: V oblastne skupščine morajo priti sami možje, ki kandidirajo na programi Ljudske stranke, štera je za samoravnanje. Ona bo se borila z Belgrajskim centralizmom, da nam da nazaj pravice, štere nam idejo, da nam predvsem mora nihati, da s svojimi penezi sami gospodarimo. **1. škrinjica je škrinjica poštene stranke, stranke, štera zagovarja pravico!**

Z lažmi si pomagajo.

Po naši dolnji vesnicaj agitirajo radičovci s tem, da so g. Klekl krivi, da morajo agrarni interesi plačüvati poleg arende tüdi dačo.

To je grda laž! To je sramotenje nas sami. Ali nas mogoče tej kortešje majo za tak nespametne kak či niti za makovo zrno nebi meli pameti. Ali mislijo, da mi ne vemo dobro, ka g. poslanec Klekl ne nametavlejo davkov. O ve či bi oni nametavali, bi gvüšno bili pravičnejše navrženi kak so zdaj. Prosimo te lažlive Radičove korteše, naj nam dajo odgovor na sledeča pitanja:

1. Gda je Slov ljudska stranka glasala za dače? Či bi bili pravični, či bi vladne stranke, med šterimi so tüdi radičovci i pri šteri so celi 8 let bili demokratje, bremena ednako nalagala vsem državlantom, te ne bi nasprotüvali takšim plačilom. Ar so pa dače vsikdar bile krivično navržene pa izterjavane, zato je naša stranka za nje nikdar ne glasala.

2. Što pa je lani zglasao skoro 13 jezero milijonov davkov? Što drügi kak radičovci. I k tem milijardam smo Slovenci morali plačati 426 milijonov več kak ova leta, kda je radičovcov ne bilo na vladi.

3. Naj nam povejo Radičovi kortešje, što je glasao, za predlog, da morajo delavci plačüvati od svojega dnevnoga zaslužka davek? Radičovi.

4. Što je dovalo milijonari Hartneri, da sme loge krčiti i voziti les pa drva z našega Gorickoga, i da skrčeno zemlo odavle po neverjetno visikoj ceni našemi ljudstvi. Vse to je Radičovo delo.

5. Što podpira pri nas Radičovo stranko? Tista nova lendavska stranka, štera je sama na sebi prepadnola i išče pomoč pri radičovcaj. Gliha vküper štriha. Bratci so se znajšli. Vsi tej ljudje, ki so z dr. Némethyom šteli milijone zaslužiti pri agr. reformi na rovaš siromaškoga ljudstva so se pobratili z Radičovci.

6. Da morajo agrarni interesi plačati davek, so proti zahtevi naše stranke, štera je štela da arendašje ne bi davka plačüvali od zemle, dokeč je ne njihova, so navrgli to dačo Radičovi prijatelje, centralisti.

Laž ma kratke noge, pa tüdi Radičovi kortešov laži pome-

temo 23. toga meseca, kda bo kruglica vsakoga krščansko mislečega človeka šla v prvo škrinjico.

NEDELA.

po trej kralaj 2. Evangelij je spisao sv. Janoš v 2 poglavji od 1. do 11. vrste. „Kajkoli vam pove, včinte.“

Dogodek na svatbi v Kani Galilejskoj nam kaže Marijine izredne jakosti. Kaže njeno poniznost, da je šla, čiravno je kralica nebes i zemle, na domačo slovesnost siromaški ljudi. Lepo se sveti tüdi njena ljubezen do bližnjega, štera na pomoč priskoči vsakomi, ki je v nevoli. Najlepše pa njena potrpežljivost i pokorščina. Njena pokorščina do Boga se kaže v rečaj: »Kajkoli vam pove, včinte.«

Vsaki človik mora biti pokoren, najprle Bogi, nato pa ljudem. Pa ta pokorščina je ne ednaka. Pokorščina do ljudi mora biti spametna ali po düšnoj vesti. Či mi što kaj zapove, si moram najprle svoj razum pitati i i svojo düšno vest, ali je zapoved i pokorščina ne proti božim i cerkvenim zapovedam. Vse inači pa je z zapovedami i pokorščinov do Boga. Pri tej zapovedaj se nesnimo spitavati ali je naj zvršimo, ali ne, nego je moramo kratkomalo zvršiti. Sv. Peter je celo noč lovió ribe, pa nikaj zgrabo. Gda njemi je pa Kristus zapovedao, naj vrže mrežo, je itaki bogao i najem za svojo pokorščino je dobo pozvanje za apostola. Slugi so na zapoved napunili 6 kameni vrčoy, pa so bili srečni, da so videli prvo čüdo Kristusovo, s šterov je pokazao, da je Bog.

Istina, razum je najiminitnejša zmožnost naše düše, vendar pa ga moramo včasi nekelko nazaj držati, da ne vniči v nas priproste poniznosti i vere. Tüdi oko, čiravno je najiminitnejša zmožnost med našim čütenjom, je vendar moramo včasi zapreti, či ščemo obvarvati njegovo zdravje. Ravnotak moramo zapreti včasi oko razuma i odpreti oko priproste vere.

Vsaki osvedočen katoličanec naj püsti svojo kruglico v

p-r-v-o

š k r i n j i c o !

GLASI**Slovenska Krajina.**

— Odranci. Ar naši jako na redko posejani demokratje znajo, da so Odrančanje v ogromnoj večini v tabori naše poštene Slov. ljudske stranke i da na njihove shode neščejo niti priti, ešče menje pa nje voliti, zato so na trikralovo dali zbornati, da bo v šoli seja, ali bole povedano, da bodo g. vučiteo včili računati. Ar se Odrančanje radi včimo, je resan prišlo kakši 100 ljudi z decov vred. Nego kak so se začudili, kda se je včenje razvilo v politično modruvanje kandidata Hajdinjaka. Hitro so se navolili njegovoga modruvanja i se ešče bole vtrdili v stanovitosti pri SLS, kda so vidli na kakšo vižo ščejo demokratje dobiti kruglice. Odrančanje pa znamo, da je naše mesto pri prvij škrinjici. (Dobro si je zapomniti, da je bio shod v šoli, štera naj bi služila včenjej i ne politiki. Za 7 let vse prav pride. Ur.)

— Gradščice. Gradščanci smo ešče vendar nikdar se ne oglasili v Novinaj. Zdaj pa smo meli nekaj, ka mora v javnost priti z našega kotička. Nekšij g. Kodro so hodili pri nas agitirati. Pa sami so ne vupali, ar znajo, da mi Gradščanci nejdemo vsakomij kortešij v zanke. Zato so prinesli nekšij mašin, pravijo njemij nekaj „stradium“, ali „radium“ i s tem zvali nekšij ljudi z Beča, z Gradca na pomoč, da bi popevali i nas tak spravili pod demokratsko kapo, naše kruglice pa 23. t. m. v njihovo škátlo. Pa neвете vi g. Kodriče, da smo mi krščanski ljudje, zato bomo volili vsi 1 škrinjico. Živela prva škrinjica i njemij domačij kandidatje! Kodrov mašin pa naj pes oblezne.

— Dr. Czifrak Janos, advokat je premesto svojo pisarno iz zgoranje-ga štoka svoje hiše v spodnje prostore, kde je prle Okrajno davčno oblastvo bilo.

— Knige Mohorove družbe so zvekšega že na vse fare prišle. Zrok, da so letos tak dolgo ne knjig poslali, je bila povoden, štera je pri tiskarnij nekaj pokvarila. Zanimiva je knjiga „Čuda in tajne življenja“. Nekelko je nerazumliva, ar je to novi pojav za priprostoga človeka, zato bodo morali voditelji družtev knjigo pri priliki nekkelko razložiti.

— Preselitev davčnoga urada i davčne oblasti. Davčni urad se je preselil ta, kde je prle bila trgovina Čeh in Gašpar. V isto hišo se je preselilo tudi davčno okr. oblastvo, k šteromi se pride od dvorišča.

— Bolševiki v Prekmurji so delali takšij strah med ljudstvom, ka ešče gnesden ljudje z grozov pripovidavlejo od tistih časov. Gda pa pravijo, kak so bolševiki svoje puške zmetali v kukorico i bežali pred jugoslovanskov vojskov, te se od srca smejejo. To se je zgodilo pred sedmimi leti. Od tistoga časa se je v našem kraji že dosta spremenilo. Mamo lepo cesto pa železnico prek Müre, mamo elektriko i gimnazijo v M. Soboti. Edno jako potrebno delo pa nam fali, to je, Martinišče. Brezi toga se gimnazija nemre pravilno razvijati, brezi popolne gimnazije nemamo domačega uradništva, brezi toga pa de nam vsikdar vse naopak šlo. Zato na delo za Martinišče, posebno s srečkami, s težaki i oringov.

— Širitelje „Marijinoga lista“ naj do 31. januara dajo na upravništvo glas, kelko naročnikov do meli v novom leti. Januarska i februarska številka prideta vküper v ednom zvezki. K leti je 25 letnica „Kalendara Srca Jezušovoga“, šteroga naročniki M. lista dobijo brezplačno. S tem smo popravili pomoto, štera se nam je vrinola i v šteroj je stalo da bo 25 letnica M. lista. Jubilejni Kalendar de zavolo svoje 25 letnice vekšij i lepšij kak letos, zato naj naraste broj naročnikov M. lista.

Ki spravi največ novi naročnikov za „Novine“ ali za M. list, kda naročnino plača, dobi lep dar.

— Shodi Slov. ljudske stranke na Ravenskom i Goričkom so bili dobro obiskani. V M. Soboti je bilo v soboto do 130 naši zavupnikov, v Gornjoj Lendavi do jezero poslusalcov, ravnatak tudi pri Sv. Jurji. Na Cankovi se jih je zbralo do 400, na Tišini pa okoli 350. Na vsej shodaj je govorio g. poslanec Pušenjak i domačinje. Ljudstvo je z zanimanjem poslušalo predavanje i delo poslancov Slov. ljudske stranke odobravalo. Sklep je bio vseširok te: 23. t. m. bomo šli vsi na volišče i naše kruglice bodo vse šle v 1. škrinjico.

— Volilni shodi Slov. ljudske stranke. V nedelo dne 16. januara ob pol 11 vori v Gornji Petrovci pri cerkvi. V nedelo dne 16. januara ob 3 vori popoldne v Markovci pri cerkvi. V ponedek dne 17. jan. ob 8 vori v Veliki Dolenci. Pridite vsi volilci Sl. ljudske stranke.

— G. nar. poslanec Klekl se za vse božične i noveletne pozdrave, ar nemrejo ešče zavolo betega pisati, po toj poti prisrčno zahvalijo.

— „Moderna“ Sobotič. Poleg drugij zanimivosti mamo pri nas v Soboti tudi to jako moderno znajdbo, da lahko kdesječ teater vidimo. — Na Silvestrovo noč sta se dva gospoda zbila. Se zna imena nihče nešče povedati, ar je to nemoderno. — Na trikralovo večer pa so tri vrle dekline ali ženske, nevamo, ar so že vse ščrbinave kak grable v jesen, popevale i dranfale ljudi po Maloj Kaniji. — V nedelo pa je bio v ednoj oštariji ples. Nekša ženska, od štere je znano, da bajs dolpomore na muziki i i na konci pali gorpomore, je moževi pravila, da ide na Veščico, v istini pa je plesat šla. Mož je šo za njov, jo dao pozvati od plesa i njoj naložo na hrbet par žareči, mezlikovi klobas. Pa naj nekak pravi, da nesmo moderni.

— Naročnikom Novin. Novine do letos ravno telko koštale kak lani, to je na poseben naslov 30 din, na vküpnij naslov pa 25 din. Prosimo pa širitelje, naj vsaki mesec pobirajo naročnino i nabrane penez pošlejo upravništvi. Do meseca junija mora biti naročnina že zvekšega plačana. Naročniki s tem, da za časa plačajo naročnino podpirajo list, da je tem lepšij.

— Našij shodi po Dolinskom. Jako obiskani shodi so se vršili v Belvinci, Bratonci, Dokležovji, Ižekovci i Melinci. Vseširok so ljudje s pazljivostjov sledili rečam govornikov i se odločno izražali za politiki Slov. ljudske stranke. Najlepše je bilo na Melinci. Prišlo je izredno dosta mladencov, ki so zaključili shod z gromovitim: „Živio, voditeo Slovincov dr. Korošec,

živeli g. poslanec Klekl!“ Na zadnje pa lepo zavrznoli slovensko narodno himno.

Država.

— Kraja na pošti. V Ljubljani je poštni automobil pobirao po varašij pošto. Med drugim je pelao na glavni poštij urad tudi vreče, v šterom je bilo 80 jezer dinarov. Kda so prišli na svoje mesto je poštij uradnik opazo, da njemij ravno to vreče menka. Oblasti so ji dale itaki nekaj spoloviti i zapreti. Hitro pa so znajšli, da je vkrao šofer, šteri je vodo automobil. Pomagala njemij je njegova rodbina.

— V pijanosti se je vtopo eden marinar v Sibeniji. Noge so ga ne več držale i se je prevrgeo v morje. Bi se lahko rešo, pa v pijanosti je ne mogeo plavati.

— Smrt službenice. Na Reki je edna dekla brisala obloke na 6. štoki, pri deli njoj je spodletelo i je spadnola na vulico. Na trdi tleh se je vsa razevdarila.

— Mjesečina divno sja, iz kavanedem ja... si je popevala edna vekša gruča tovarov v Osjeku, kda so vdrli na stanovanje ednoga profesora i pri njem med drugim vkrali nekaj pijače, štera njim je zlezila pod kapo. Policaji so veseljak prijali i pri spitaivanji opazili, da so to ne navadni pijančki, nego tudi nesramni tovarčki. Poslali so je v kajho na ječmensko kašo.

— Stari vratar. V Ljubljani je mro v bogoslovnom semeniščij 86 let stari vratar ki je 49 let vršo svojo vratarsko službo.

— Prepovedano je v dnevaj 22. i 24. toga meseca zavolo volitev točiti vpijanlive pijače.

— Strahoviti ogenj je nastano v Peč varašij, na Črnogorskom. Ar je pihao veter, so ognja ne mogli staviti. Zgorela je polovica varaša, med tem tudi 22 trgovin. Zavarovano neso meli, zato znaša ves kvar do 10 milijonov dinarov.

— Teško je zbetežao v Maribori g. Ivan Sojč, ki je v našoj Krajini delao več cerkveni del, nedavno pa oltar presv. Srca Jez. v Cankovo.

— Koline v Belgradi. Pravoslavni imenujejo svoj božič „badnjak“. Navadno ga jako slovesno svetijo. Redna hrana za badnjake je pečeni gudek. Štatistika pravi, da so za božič pojeli v Belgradi več kak 15 jezero pečeni pučikov.

— Samomori i smrtno nesreče minočega leta v Maribori. Mariborčani se hvalijo, da so vsi varašje s telkimi stanovniki kak Maribor meli v minočem leti več samomorov i smrtno nesreč kak oni. Samomorov je hilo 10, drugi smrtno nesreč pa 20.

— Nove koleke dobimo. Država nameravla s 1. februarom vodati nove koleke. Do maja se ešče lahko dajo stari zamenjati za nove, potom pa več ne.

— Pa so ga oplehtali. Vesnički človek mora biti v varašij pazljivi ne samo, da ga ne povozijo v varaškomi dirindaji, nego, da ne pride v roke kakšim uzmovičom. V Ljubljano so prišli vesnički oča. Dobro so se počutili v družbi dva huncuta, šteriva sta bila gosposko oblečeniva — nobel Žani. Hodili so po oštarijaj. Rep pa je bio žalosten, spelala sta njemij 500 din i žepno vöro.

— Mrtvoga ga je najšla. Pri Št. Janju je nesla žena jüzino svojemij moževi, šteri je bio pri rudniki v službi. Ne ga je najšla na navadnom mestij, le po dugom iskanji ga je opazila mrtvoga z velkov ranov na glavi. Najbrž se na ledi poškalilo i spadno pod 2 m. visiki most.

— Prve slovenske novine „Ljubljanske novice“ so izšle 4. jan. 1. 1797. Teda je letos ravno 130 letnica, ka so Slovenci dobili prve novine pisane v svojm maternom jeziki.

Svet.

— Zavolo bubikopfa v smrt. Vsaki čas ma svoje posebnosti pa tudi svoje norosti. Dnesden so jako razširjene takzване modne norosti. Pst, ka se ne bi zamerili kakšoj cartlavoj kralici mode. Posebnost denešnje mode je „bubikopfe“ nemško ime za ženske vlase, štere si je dajo po moško zrezati. Na angležkom se je že druga dama obesila zavolo bubikopfa. Se zna da je bila stara i je bubikopfo jako grdi. Vse se je z nje smejalos i to jo je tak razžalilo, da se je obesila, prle kak so njom znovič zrasli vlasje.

— Nameravani umor. Herman Wendel, nemški vučenjak, ki je izdao več knjig, v šterij od nas i naše države jako prijateljstvo piše, si je nakopao sovražstvo nekšij Makedoncov, šteri so ga šteli vmoriti. Policajja je v pravom času za to zvedila i hüdodelstvo preprečila.

— Gledališče v ognji. V Montreal varašij v Kanadi se je vüžgalo gledališče ravno, kda je bilo v njem puno ljudi. Na kričanje, da je ogenj nastala med gledalci strašna zmešnjava. Pri dveraj so eden po ovom tlačili i raztlačili več ljudi. Na zadnje so se zapali z mrtveci skoro vsi izhodi. Mrtvi je do 60 ljudi.

— Hripavost je poprijeti beteg, šteri je včasi smrtonosen. Na Nemškomi v Berlini i v drugi vekšij varašij jih je v tom betegi že dosta zbetežalo i več spomrlo.

Domača politika.

Večina poslancov je na božičnij počitnicaj i na agitaciji za predstoječe volitve.

Ar je naša država pri pogodbi, štero je Italija sklenola z Magjarskov, jako pogorela, so se zbrali zastopniki vladi nasprotnih strank na razgovor od zvünešjnega i domačega političnogoga položaja.

Samo finančni odbor je pri deli. Ide se pali za proračun za prišestno leto. Na seji je meo poslanec naše stranke dr. Smodej jako oster govor s šterim je pokazao na slabe strani potroša. Žalostno je to, da v novom proračuni nega nikšega kredita za ceste i popravlanje mostov, štere je povoden razdrila. Zato je poslanec Smodej povedao, je proračun ne istinski, nego namišljeni i za to nevaren.

Zanimivo je tudi to, da so v proračuni odpustili več uradnikov na kmetijskoj šoli na Grmi. Ta šola je že 52 leti stara. Tam nemajo penez za zdržavanje stare i razvite šole, v Rakičani pa ščejo vpelati novo šolo, štera bi pa, či bi jo resan šteli vrediti, koštala žmetne miljone. To je znamenje, da je v Rakičani takša šola nepotrebna i to ide samo za to, da par demokratov dobi službo, štere so nepotrebne.

Svetovna politika.

Našivi sosidi Italija pa Albanija sta sklenoli posebno pogodbo, štera je več ali manje napelana proti nam, čiravno je naša država z Italijov zvezana s posebnov prijateljskov pogodbov. Nešterne novine znajo tudi povedati, da je mela pri sklenjavanji italjansko-albanske pogodbe vmes svoje prste Anglija, ki se boji Rusije, šteroj se Jugoslavija počasi palik približavle.

Romunski krao Ferdinand že dugši čas betožen na črovnom betegi. Posebno zadnje dneve se je njegov stališ precji poslabšao. Romunski krogi na kraleskom dvori so v velki skrbej, ka bo s prestolom, či krao merje. V kraleskoj družini obstoji najmre velka svaja, što naj bo prestolonaslednik. Povemo ešče tudi to, da je v Rumuniji krao zednim tudi verski poglavar rumunske pravoslavne cerkvi. Zato je tudi s toga stališča pitanje prestolonasledstva važno.

Pengő se imenjuje nova magjarska penezna edinica, štera je stopila 1. toga m. v promet. 1 pengő je vreden 12 jezero 500 dozdajšnji vogrski papirnati kron, v našoj valuti pa ckoli 10 Din. Pengő je ne novo ime za penez, nego so je že meli 1848 leta, za časa Košutovoga gospodstva.

V Nemčiji majo že dugo časa vladno krizo, šteroj so zrok socialni demokratje. Tem je najmre ne po voli spametna i trezna politika zvünešnjega ministra dr. Stresemana. Stresemanovo zasluženje je, da je skoro popunoma minolo neprijatelstvo med Nemčijov i Francijov i da je stopila Nemčija v Zvezo narodov.

Na Kifajskom se zadnje čase kaže vsikdar hujši odpor proti Angležom, šteroga vodi mlajše v narodnom duhi vzgojeno izvbraženstvo (šolanji ljudje.) Angležje so meli po vsej važnejši mestaj, posebno kre morja svoje močne vojaške posadke, štere so mele nalogo, da čuvajo angleške haske na delešnjem izhodi.

Prekusnice.

Žhidov Jajtheles bi rad küpo na senji dojno kravo. Edno je najšeo, štera je mela velko vümen i jako krotka. Jajtheles se je spozabo i bi jo skoro na glas pohvalo pred vertom. Vert pa si je svoje mislo. Krava je najmre strašno brsala pri dojavi, pa njoj je dao žganico spiti, da je postala popunoma krotka.

Stari Jajtheles žene domo i že oddaleč kriči ženi: »Shalika, mein šhac, hlepo kravo sham ti khüpo.«

Stara pa hajd dojit. Nego zdaj je krava pokazala svoje mühe, brsalá je tak, da je stara z dojačov vred vkrej odletela. Stara kriči na po moč, Jajtheles pa biži k sosidi, ki je pa bio župan.

„Jhaj, jhaj, vi ghospod, kha naj dhelam, khrava naphravila binc, i ghospa je vkhrej odletela.“

Župan je zao, ka se je pri sosedi zgodilo i njemi pravi:

„Sedite si sosid na kravo, pa nede mogla več brsati.“

Jajtheles beži domo i tak napravil. Komaj pa je začela stara dojiti, krava pali napravi binc, i oba sta letela stara z dojačov, stari s krave. Sosid pa je to gledao. Jajtheles ide znovič to pravit župani i ga tanač prosit.

Zupan: »Da ste ne dobro na kravi sedeli. Vi bi morali nazaj gledati, gospa pa vam naj noge odspodi z ednov vajatjov vküpvzežejo.«

Naročeno, včinjeno. Jajtheles zlezi na kravo tak, ka je nazaj bio obrnjeni. Shalika pa njemi je noge vküpvvezala. Pa zdaj se je komaj začno pravi teater. Krava je začela kak besna skakati i brsati, Jajtheles pa je na njoj letao, ka ga 9 psov nebi zgrabilo. Ar pa je živinče bilo precji sloko, je pri tom jahanji največ trpo njegov pošteni zadnji tao. Na ves glas je kričao: »Shalika, Shalika, mein leben, rheži vajat, rheži vajat!«

Stara je mislila, da mora prerezati vajat, za štero je šeka bila privezana. Hitro prereže, krava pa bojk vö i gor po vesi. Kda se je neseo Jajtheles mimo župana, ga je te pitao:

»Kam pa kam g. Jajtheles tak strašno hitro i nobel?«

Jajtheles pa ves obvüpani: »Ghospod župan, nhe mhene pitati! Jaz ne vhem, krava bole zna, ona nhaprej gleda.«

Tak ešče Jajtheles dnesden jaha, či se ga je ne kakša Shalika smilila i njemi razvezala noge.

DIJAŠKO POLJE.

List „Slovenska Krajina“.

Prvega dne v zadnjem mescu preteklega leta, se je nenadoma pojavil v naši krajini list, ki naj utrjuje med narodom narodno zavest in s primernimi članki poučuje mladino, na priprost način s svojim delom koristiti staršem in narodu. Tako nekako pove na zadnjih straneh v bolj nerodni obliki o namenu svojega postanka, na koncu pa še pridene, da je pravzaprav mladinski list.

Lastnik tega lista je sreski odbor Podmladka Društva Rdečega Križa v Dolnji Lendavi. Kakšno je to društvo, je razloženo na štirinajsti strani lista na tak način, da bodo morda ljudsko šolski otroci, za katere je to društvo namenjeno, razumeli njegov namen, ali pa tudi ne.

List vsebuje tudi nekoliko člankov. V prvem članku, z naslovom »Slovensko sprotoletje« pripoveduje pisec o legendici Marijine podobe na oltarju pod logom v Turnišču, nato pa primerja Slovenski jezik v dušah mladine enkrat s podobo drugič z oltarjem, končno pa vse zmeša. Čutil je najbrž, da se mu poraja lepa misel, a rojena je na papirju sila neokretna. V istem slogu nekako in z istimi vrilnami je pisana črtica »Štrki«. Članek Naša domovina, ki je povzet iz zgodovine naše krajine, je primeroma še najboljšo delo v tem listu. Članek »Raba nas zove« je navdušen govor za kakšne narodne prireditve, preveč poljuden ali celo mladinsko poljuden pa ni. Sledi še razprava gospodarske vsebine, na koncu pa »Zabavni kotiček«.

List je menda našel nekoliko odmeva in v »Slovincu« mu je Fr. K. napisal celo navdušen pozdrav, kjer pravi, da je zunaj zima, a v listu vse gorko.

Tudi jaz imam rad list, ki diha toploto v mrzli zimi. Mislim pa to le:

Prepričan sem, da so imeli ljudje, ki so začeli izdajati ta list, blag namen. Morda je tudi program tega lista res njegov smoter, in se bodo ob njem morda tudi združili stari i mladi, ki imajo pred očmi narodno-prosvetno povzdigo prekmurskega ljudstva, ne vem pa, če moremo priporočati vsako reč, ki ima na sebi prekmurski značaj, kakor vse to lepo pravi Fr. K.

Priznati moramo, da je krvavo potrebno nuditi našemu ljudstvu čim več zdrave literature, s široko, versko, prosvetno, gospodarsko, socialno pa tudi leposlovno vsebino. Zaradi tega se pa še nikakor ne smemo veseliti vsemu kar se pojavi pri nas in se za

vse navdušiti in vse pozdravljati kar kdo nudi našemu ljudstvu, kot pristno »prekmursko« blago, ki je za »prekmurski narod« nad vse potrebno in koristno.

Poleg vsebinske jasnosti in dovršenosti je potrebna gotovo tudi jezikovna orijentacija. Pokazati moramo ali našemu ljudstvu lepo pravilno književno slovenščino, ali pa književni slovenski javnosti naše čisto narečje. Meša oboje skupaj tisti, ki ne zna dobro ne eno ne drugo, ne koristi pa s tem nikomur nič.

Jezik, ki ga govori ljudstvo v naši krajini, je bogata, malo izrabljena dediščina stoletnih pokoljenj naših davnih slovenskih očetov. In ker se je v sedanjih dobi že kolikor toliko ustalilo formuliranje slovenskega pismenega jezika, upoštevajoč v pretežni večini narečja južno zapadnih krajev slovenskega ozemlja, moramo mi sedaj samo še obogatiti ta jezik z dragocenimi viri našega narečja — in nič več. Drugo bo prinesel razvoj daljših dob.

Pozdravljamo književne pojave v naši krajini, a znati je treba kaj hočemo in kako moramo.

F. Bajlec, akademik.

10.000 ceplenoga trsja

na podlago Rip. Portalis in Götte št. 9. — Muškati, Silvaner, Velki Rizling, Poščip, Žlahtnina, prvovrstno se dobi pri FRANCU SERŠEN trničaru v Vržeju, p. Križevci. Cena po dogovoru.

NAZNANILO.

Tužnim srcem sporočamo vsem znancem in prijateljem, da je naš ljubljeni soprog, oče, tast in stari oče, gospod

JOSIP POLLAK

pekarski mojster

dne 8. t. m. v starosti 66 let preminul in smo ga v nedeljo 9. položili k večnemu počitku.

Ob ednem bodi izražena vsem in vsakomur posebej tem potom naša najprisrčnejša zahvala za številne dokaze izkrenega sožalja.

Izrečna zahvala pa gg pekarskim mojstrom in komandi mesta, kokor tudi vsem ostalim darovalcem za krasne vence.

Prisrčna hvala vsem, ki so ga spremili na zadnji poti.

Žalujoča rodbina Pollak.

Brez posebnega obvestila.

20 plügov zemle

s hramom, 2 plüga gorice s hramom je k ođaji. Domači funduš meri 4 plüge, drugo je pole. Imanje je v Medjimurji v Črnamlaki. Več pove Lackovič Jožef Hotiza št. 12.

K ODAJI JE

edno imanje z več plügov zemle, hiša s škednjom, gorice i preša. Podrobni pogoji se zvedijo pri g. AL. RAKO-VEC, Podgradje p. Ljutomer.

ZAHVALA.

Po smrti nepozabnega soproga, očeta, tasta i starega očeta, je od naše strani nemogoče nebrojne izraze dobrodejne ljubezni i sočutja posebej zahvaliti.

Za to prosimo vse sorodnike, prijatelje in znance, ki so z venci, s prisrčnimi besedami in udeležbo pri pogrebu sočutno tešili naša po težkom udarcu usode razboljena srca, naj tem potom prejmejo našo zahvalo.

Žalujoča družina KARDOS.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

A felejthetetlen férj, édes apa, após és nagyapánk elhalálozása alkalmával lehetetlen részünkről a számtalan jóleső szeretet és együttérzés megnyilvánulását egyenként megköszönni.

Ezért kérjük mindazon rokont, barátot és jóismerőst, akik koszoruküldéssel, szívélyes soraikkal és a temetésen való megjelenésükkel a sulyos sorscsapástól megtört szívünk fájdalmát részvétükkel enyhítették, fogadják ezuton hálás köszönetiinket.

A gyászoló KARDOS család.

Trgovina

ČEH in GAŠPAR

se je preselila v novo zozidano hižo (prejk Hartnera poleg nove pošte.)

V tej novi prostoraj sva trgovino precji povékšala, zato se odsemao vsefele blago v ešče vékšem obsegi dobi kak dosemao, kakti: vsefele špecerijsko blago, kak najfineša kava, riža, dišave, petrol, spiritus, liköri, rum, tej i vse k tomi slično; nadale vsake vrste kühinjska posoda, navádna, Sphinx, cinana, alumi-nijska itd. Kameno vogelje, drva, mašinski i jedilni oli i vse vrste material za zidanje. Skladišče Kmetijske družbe itd.

Štev. 888/26.

Razpis.

Upraviteljstvo javne bolnice v Murški Soboti razpisuje po nalogu Velikega župana mariborske oblasti v Mariboru z dne 28. XII. 1926, L. br. 3437/1 dobavo življenskih in drugih potrebščin zavoda za I. polletje 1927 in sicer;

1. **Mesa**: govejega 2400 kg, telečjega 1000 kg, drobovine 100 kg;

2. **kruha samo belega**: 400 hlebčkov po 1 kg, 12.000 žemelj po 8 dkg.;

3. **mleka**: 12.000 litrov;

4. **moke in mlevskih izdelkov**: ržene moke I. 2000 kg., ajdove moke 300 kg., pšeničnega zdroba 300 kg, koruznega zdroba 300 kg. ječmenčka 300 kg., prosene kaše 200 kg;

5. **specerijskega blaga in viktualij**: bobove kave 30 kg, cikori-je 100 kg, riža 300 kg. sladkorja krist. 300 kg, sladkorja v kockah 100 kg, soli 500 kg, makaroni 300 kg;

6. **drv**: 80 m³ bukovih in 40 m³ borovih.

Podrobni razpisni in dobavni pogoji so interesentom na razpolago pri upravi zavoda proti plačilu pristojbine 5 Din.

Ponudbe, opremljene s kolekom za 100 Din, se morajo izročiti upravi zavoda najpozneje

do 16. januarja 1927.

v zapečatenem zavitku z zunanjo oznako: »Ponudba za dobavo po razpisu z dne 2. I. 1927. štev. 888/26 ponudnika N. N.«, nakar se bodo predložile takoj Velikemu županu v Maribor v odločitev.

Ponudbe se morajo glasiti na stalno ceno z morebitnim popustom v odstotkih. Ponudnik se mora v ponudbi izrecno izjaviti, da so mu znani podrobni razpisni in dobavni pogoji, ter da iste priznava.

Vsak ponudnik mora položiti istočasno s ponudbo kavcijo v višini 5% vrednosti polletno dobavljenega blaga. Kavcijo je položiti v gotovini ali pa v nevinkulirani hranilni knjižici pupilarno varnega zavoda.

Nezadostno kolekovane ali prepozno vložene ponudbe in one pri katerih kavcija ni bila položena, se ne bodo vpoštevale.

Upraviteljstvo javne bolnice v M. Soboti, dne 2. januarja 1927.

Podpirajte
NOVINE.

PREKMURSKA BANKA D. D.

(SZTARA GASZA)

MURSKA SOBOTA.

53. POSLOVNO LETO.

V LASTNI HIŽI.

Vplačana glavnica Din 1,250.000.—

Rezervni fond Din 40.000.—

Vloge na knjižicah in na tekočem računu Din 14,000.000.—

Celoletni skupni promet Din 600,000.000.—

VLOGE OBRESTUJE OD NOVEGA LETA NAPREJ
po višini šume **PO 6—7—8** %
IN PLAČUJE VSE DAVKE NA VLOGE.

Dava posojila na fal interes na vknjižbo (intabulacijo) i odprete kredite na poroštvo (kezes).

Edina banka v Prekmurju, katera je od Ministerstva finansije pooblaščen na trgovanje z valutami (kak Dollar, Frank, Lira, Font Silling, Pengö itd.) štere po najkulantnejši dnevni ceni kupuje in prodaja. Izvršuje vsakovrstne bančne transakcije in borzna naročila. Nakazila v tu- in inozemstvu brez vsakih stroškov.

Vljudno naznanjam vsem p. n. interesentom, da imam v zalogi

šolske tiskovine in knjige

za gimnazijo in vse osnovne šole v Prekmurju. — Gg. profesorjem, učiteljem in trgovcem s knjigami priznavam 10%-ni popust pri večjem naročilu.

Priporočam se

I. HAHN

trgovina s papirjem in knjigami
v MURSKI SOBOTI.

ODA SE

po fal ceni Mlatilna garnitura 6, HP. 48 col. Peč je Márschal, Schütlevorth še včista dobrom stani druml na krugle, nova ponjava, in ves pribor. Cena 30.000 Din. Opita se pri FRANC PERGARJU ključavničarju v Turnišču.

Naročnina ino oglasi se sprejema-jo za „Novine“ pri

I. HAHN trgovina s papirjem, s pisarniškami in šolskimi potrebnostmi. Prekmurska tiskarna v Murški Soboti.	ERDOŠI BARNABÁŠ trgovci z papirrom igračami v Murški Soboti št. 180. poleg rim. kath. cerkvi ino pošte.
---	---

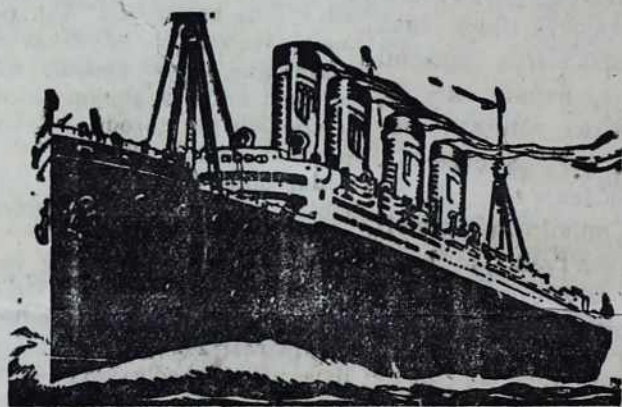
Proda

se lepo posestvo z gospodarskimi poslopji, z zidano hišo vred. Lepa klet, po dogovoru z vinom in sodi. Obstoja iz 3 oralov goric, na lepi solčni legi, njiv sadonosnika in gozda, skupaj 12 oralov. Nadaljna pojasnila daje g. HUGON ZOTTER, trgovec v Gornji Radgoni. Posestvo je od Gornje Radgone oddaljeno 3/4 ure.

Važno! Pazite!

Naznanje vsem onim, šteri ščejo v Severno ali Južno Ameriko potivati kakti v Argentinijo, Uruguay, Brazilijo i v Australijo, naj se oglasijo pri podzastopstvi Francoske linije v D. Lendavi

Poslopje Hotel KRONA,

štera linija je najbogša in naj bol hitro prevaža prek vode, v Severno Ameriko 5 dni za Južno pa 14 dni na vodi.

Vsa pojasnila, informacije dobite brezplačno v mojoj trgovini v Dobrovniku ali pa v D. Lendavi v pisarni, Hotel Krona prek od sodnije vsaki tork, četrtak in soboto.

Pazite na takše agente, šteri okoli hodijo, pa je ne poznate, ne dajte se zepelati od njih, ka bi Vas od penez spravili, zavupajte samo domačemi človeki. V 8 dnevaj lahko že odpotijete.

Podzastopnik Francuske linije

Josip Gerenčer.

KMEČKA POSOJILNICA

v MURSKI SOBOTI

r. z. z n. z. uraduje vsako nedelo.

Obrestuje hranilne vloge po 8%. Kmečki penezi naj se vložijo v kmečko posojilnico naj služijo kmečkomi ljudstvi.